

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Satotilanteen ja kustannuskehityksen vaikutukset maatiloilla

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

22.9.2023

Matti Puolimatka, ylijohtaja

Ruokavirasto

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Rakennetuet 2023

Eläin- ja peltotukien alustavat hakutiedot

Tuottajaorganisaatiot

Satotietoja

Rakennetuet

- Hakemusten määrä suuri, tähän mennessä lähes 2200 kpl.
- Avustusta on haettu yli 100 milj. euroa, kokonaispotti tälle vuotta on 127 milj. euroa.
- Ensimmäisessä tukijaksossa (20.4.-10.5.) hakemuksia oli peräti 1400 kpl (avustus noin 63 milj. euroa).
- Lypsy- ja nautakarjatalouden hakemusten määrä on vähäinen verrattuna viime kauden isoimpiin vuosiin 2018 ja 2019, jolloin näiden osuus oli jopa puolet kokonaismäärästä. Nyt jäädään n. 25-30 %iin. Biokaasulaitoshakemuksia ei ole vireillä yhtään. Myös lihasiipikarjalihan tuotantorakennusten investointihakemukset ja yhteisojitukset ovat vähäisiä.
- Energiantuotantoinvestointien hakemusmäärät ovat korkeita ja näiden osalta tällä hetkellä varoja ei ole riittävästi. Meneillään oleva tukijakso päättyy 15.10. ja on oletettavaa, että kyseisiä hakemuksia tulee vielä lisää tälle vuotta. Myös salaojahakemuksia on tänä vuonna haettu hyvin.
- Nuoren viljelijän aloitustukihakemuksia on tullut viime vuoden tahtiin, jolloin myönteisiä päätöksiä tehtiin 200 kpl (toissa vuonna 250).
- Ensimmäisen tukijakson päätöksiä on tehty n. 85 %, ja päätöksentekoaikaa on enää syyskuu. Tällä hetkellä ELYt odottavat lisää varoja varsinkin energiantuotantoinvestointeihin, jotta toisen tukijakson päätöksentekoon voitaisiin ryhtyä.
- Hakemusmäärät noudattelevat viime vuoden tasoa. Euromäärät hiukan isommat nousseiden kustannusten vuoksi. Edelleen eniten hakemuksia tulee Etelä-Pohjanmaalta, Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Varsinais-Suomesta.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Rakennetuet 2023

Eläin- ja peltotukien alustavat hakutiedot

Tuottajaorganisaatiot

Satotietoja

Alkuvuonna haettavina olleiden eläintukien hakutuloksista:

- **Alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimus** 636 kpl

- **Eläinpalkkioiden** 2023 hakemuksia:
  - Vipu-palvelussa 7 758 kpl ja lomakkeella 15 kpl

  - Sonnipalkkio 7 071 kpl (Manner-Suomen AB-alue **1626** ja C-alue **5381** sekä Manner-Ahvenanmaa **64**)
  - Emo- ja lypsylehmäpalkkio 1589 kpl (Manner-Suomen AB-alue **1528** ja Manner-Ahvenanmaa **61**)
  - Teurashiehopalkkio (AB-alue) 1 695 kpl
  - Ulkosaariston nautapalkkio (AB-alue) 47 kpl
  - Uuhipalkkio (Manner-Suomen AB-alue) 260 kpl
  - Uuhipalkkio (AB-alueen ulkosaaristo ja Manner-Ahvenanmaa ja kuttupalkkio (AB-alue) 79 kpl
  - Teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio 768 kpl

Alkuvuonna haettavina olleiden eläintukien hakutuloksista:

- **Eläinten hyvinvointikorvaus**
  - *NAUTOJEN hyvinvointisuunnitelma* ***4 204 kpl***
  - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen 3 041
  - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen 842
  - Nuorkarjan laidunnus 1 441
  - Emo- ja lypsylehmien laidunnus 1 716
  - Nautojen ulkoilu 523
  - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat 2 578
  - *SIKOJEN hyvinvointisuunnitelma* ***583 kpl***
  - Emakoiden ja ensikoiden olosuhteiden parantaminen 85
  - Emakoiden/ensikoiden parannetut poikimisolosuhteet 50
  - Vapaaporsitus 72
  - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen 204
  - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen 502
  - *LAMPAIDEN ja VUOHIEN hyvinvointisuunnitelma* ***262 kpl***
  - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen 250
  - Lampaiden ja vuohien laidunnus 139
  - *SIIPIKARJAN hyvinvointisuunnitelma* ***320 kpl***
  - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen 274

Peltotukihaun 2023 alustavia tuloksia

Tuki	Hakeneet (X) maatilat, kpl	Haettu ala,ha	Tavoiteala, ha (CAP-suunnitelma)
Perustulotuki	42 459	2 274 891	AB: 1 062 000 C : 1 224 000
Uudelleenjakotulotuki	41 989	1 303 291	1 470 000
Nuorten viljelijöiden tulotuki	2 682	150 672	148 000
Ekojärjestelmätuki			
luonnonhoitonurmi	18 405	88 732	90 000
viherlannoitusnurmi	2 137	11 786	30 000
monimuotoisuuskasvit	11 538	44 761	25 000
talviaik.kasvipeitteisyys	40 024	(syysilmoituksella)	1 400 000
Tärkkelysperunapalkkio	324	5 540	6 700
Erikoiskasvipalkkio			90 100
sokerijuurikas	554	11 339	(kaikki yhteensä)
valkuais- ja öljykasvit	6 940	95 353	
avomaan vihannekset, AB	797	7 592	

Peltotukihaun 2023 alustavia tuloksia

Tuki	Hakeneet (x) maatilat	Haettu ala, ha	Tavoiteala, ha (CAP-suunnitelma)
Luonnonhaittakorvaus	41 497	2 184 594	AB: 1 166 000 C : 1 038 000
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus			
kasvintuotanto	3 843	279 395	310 000
avomaan vihannekset	124	278	1 400
kotieläintuotanto	987	114 213	111 000
Ympäristökorvaus (sitoumus)	32 883	2 026 905	
Ympäristökorvaus (sopimus)			
maatalousluonnon ja maiseman hoito	1 690	30 684	39 200
- arvokas biotooppi			
- muut alueet			
- kunnostusraivaus			
- aitaus			
- petoaitaus			
kosteikonhoito	333	1 460	1 500

Peltotukihaun 2023 alustavia tuloksia

- Ympäristökorvaus (sitoumus)

Toimenpide	Hakeneet, kpl	Haettu ala, ha	Tavoiteala (CAP-suunnitelma
Tilakohtaisen toimenpiteen kaksi eri korvaustasoa: puutarhakasvit ja kumina muut kasvit	 3 479 32 622	 33 767 1 809 689	 40 000 1 800 000
Tilakohtainen toimenpide, valinnainen: ilmasto- ja ympäristökoulutus monivuotiset monimuotoisuuskaistat maaperän seuranta orgaaniset ravinteet pölyttäjien ravintokasvit täsmäviljelymenetelmät kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset	 28 876 703 9 636 3 360 4 741 4 945 12 709	 - 	 -

Peltotukihaun 2023 alustavia tuloksia

- Ympäristökorvaus (sitoumus)

Toimenpide	Hakeneet (x) maatilat, kpl	Haettu ala, ha	Tavoiteala, CAP-suunnitelma
Lohkokohtaiset valinnaiset toimenpiteet:			
maanparannus- ja saneerauskasvit	2 120	13 891	70 000
kerääjäkasvit	13 519	254 539	200 000
kiertotalouden edistäminen		(syysilmoituksella)	260 000
suojavyöhykkeet	3 511	12 900	39 000
turvepeltojen nurmet	327	3 209	20 000
valumavesien hallinta (säätösalaojitus ja kuivatusvesien kierrätys)		(syysilmoituksella)	45 000 + 11 000
puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	803	6 966	3 000
lintupellot		(syysilmoituksella)	4 000

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Rakennetuet 2023

Eläin- ja peltotukien alustavat hakutiedot

Tuottajaorganisaatiot

Satotietoja

Tuottajien keskinäinen yhteistyö mahdollisuutena

- Suomen CAP-suunnitelmassa yhdeksi tavoitteeksi on määritelty viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla
- Viljelijöiden välistä yhteistyötä edistävien toimintamallien luominen ja muu yhteistyö: tuottajaorganisaatiostatus mahdollisuutena
- Tuottajaorganisaatio on tietyn maataloustuotteen tuottajien omasta aloitteestaan perustama yhteenliittymä, joka on hakenut ja saanut hyväksyntästatuksen
- Suomessa on tällä hetkellä 11 hyväksyttyä tuottajaorganisaatiota: neljä hedelmä- ja vihannesalalla, kaksi lammasalalla, kaksi vilja-alalla ja lisäksi yksittäisiä muilla tuotantoaloilla
- Tuottajien yhteistyön edistämiseen voi hakea maaseudun kehittämisen tukea
- Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioilla on haettavissa oma EU-tuki

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Rakennetuet 2023

Eläin- ja peltotukien alustavat hakutiedot

Tuottajaorganisaatiot

Satotietoja

Viljasadon laatutietoja vaikean kasvukauden jälkeen

Hometoksiinipitoisuuksia löytyy kevätviljoissa

- Kevätvehnässä ja kaurassa mitattu raja-arvon ylittäviä DON -toksiinipitoisuuksia

Leipävehnän hehtolitrapainot ovat korkeita, mutta kevätvehnän laatu heikentynyt puintien edetessä

- Vehnän ja rukiin keskimääräiset hehtolitrapainot ovat pidemmän ajan keskiarvoja korkeampia.
- Sakoluku on syysvehnällä hyvä, mutta ruis ja kevätvehnä kärsivät tähkäidännästä. Rukiin keskimääräinen sakoluku viime vuosia selvästi alhaisempi. Kevätvehnästä mitattu sakolukuja alle leipäviljan laatuvaatimuksen puintien edetessä syyskuulle.
- Kevätvehnän keskimääräinen proteiinipitoisuus on korkea, mutta syysvehnällä jäädään alle pidemmän ajan keskiarvon.

Kauran ja ohran hehtopainot ovat matalia

- Rehuviljan proteiinipitoisuudet vastaavat useamman vuoden keskiarvoa

Kylvösiemenen laatu vaikean kasvukauden jälkeen

Syysviljojen laatu oli hyvä tai jopa erinomainen

- keskimääräiset itävyydet siemensertifiointia varten tehtävistä tutkimuksista
    - syysohra 96 %
    - syysruis 88 %
    - syysvehnä 97 %
    - syysruisvehnä 84 %
- syysruisvehnä ehti kärsiä tähkään itämisestä, mikä näkyy muita lajeja alhaisempana keskimääräisenä itävyytenä (lajin vähimmäisitävyysvaatimus on 80 %, kun muilla viljoilla 85 %)

Kevätviljojen laatu vielä arvoitus

- näytteitä kasvukaudelta 2023 ei olla vielä tarkastettu

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos!

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

